

PROGRAM WYCHOWAWCZO– PROFILAKTYCZNY

Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. Ignacego Jeża w Brzeźnie

Uchwalony przez Radę Rodziców uchwałą w 3/2023/2024 w dniu 27.09.2023r.

2023/2024

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Spis treści

Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.....	3
Cele programu.....	4
Propozycje działań.....	12
Zdrowy tryb życia.....	17
Cele programu.....	17
Propozycja działań.....	18
Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych.....	21
Cele programu.....	22
Propozycja działań.....	23
Integracja środowiska uczniowskiego poprzez działalność samorządową i wolontariacką.....	25
Cele programu.....	25
Propozycja działań.....	26
Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów.....	28
Cele programu.....	28
Propozycja działań.....	29
Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.....	34
Cele programu.....	34
Propozycja działań.....	35
Budowanie zespołu klasowego.....	39
Cele programu.....	39
Propozycja działań.....	40
Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.....	43
Cele programu.....	43
Propozycja działań.....	44
Działania ekologiczne.....	50
Cele programu.....	51
Propozycje działań.....	54

Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.

Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz wspieranie ucznia w przewyżczeniu pojawiających się trudności w nauce jest zadaniem, przed którym stoją osoby dorosłe. Aby tego dokonać, niezbędne jest zapoznanie się z genezą istniejących problemów, czyli odpowiedzenie sobie na pytanie dlaczego niektórzy uczniowie nie są w stanie sprostać stawianym przed nimi wymaganiom edukacyjnym. Niepowodzenia szkolne mogą mieć różną genezę, a co za tym idzie, aby im zaradzić, należy wybrać właściwy sposób radzenia sobie z nimi – metoda powinna zostać dobrana indywidualnie, zgodnie z istniejącymi potrzebami ucznia.

W trakcie przeprowadzania diagnozy zjawiska konieczne jest określenie przyczyn pojawiających się problemów w nauce u dzieci i młodzieży szkolnej. Niepowodzenia mogą mieć różnorodne podłoże. Przyczynę można wskazać w osobowości młodego człowieka, środowisku lokalnym, środowisku szkolnym czy jego warunkach / możliwościach fizycznych.

Wśród zaburzeń, które mogą mieć podłoże w samym uczniu należy wymienić jego zdolności, umiejętności, poziom posiadanej wiedzy, przeżywane uczucia, cechy charakteru, dotychczasowe doświadczenia związane z podejmowaniem nauki, tendencje i przyzwyczajenia pojawiające się podczas nauki, poziom samodzielności oraz motywację do zdobywania wcześniej wyznaczonego celu.

Inną kategorią czynników mogących mieć znaczący wpływ na umiejętności do nauki młodego człowieka może być środowisko szkolne ucznia np.

- brak wystarczających sprzętów i pomocy dydaktycznych w szkole,
- atmosfera w klasie, w szkole niesprzyjająca pracy,
- niesprzyjające relacje pomiędzy uczniami,
- praca pozalekcyjna,
- wadliwa organizacja życia szkolnego,
- wadliwa praca nauczyciela lub wątpliwa pozycja lub autorytet nauczyciela itp.

Wystąpienie kilku czynników odbija się na psychice, a to z kolei objawia się zmienionym zachowaniem

i uzewnętrznianych przez ucznia zdolnościach. Z tego powodu uczeń może wolniej przyjmować nowo dostarczaną wiedzę oraz z gorszym skutkiem odtwarzać tę już wcześniej nabytą. Wszystkiemu winne są emocje (nawet te przeżywane w sposób podświadomy) przez dziecko. Uczeń dotknięty problemami może być złknięty, wystraszony, pełen kompleksów, żyć w poczuciu zagrożenia. Może jednak zdarzyć się, że jego zachowanie pójdzie w zupełnie przeciwnym kierunku, stanie się butny, na pokaz pewny swojej siły i znaczenia, niezrównoważony, czy agresywny. W sytuacji gdy młody człowiek zostanie przytłoczony swoimi niepowodzeniami szkolnymi i nie będzie miał możliwości wykazać się w innych dziedzinach, może to mieć bardzo negatywny wpływ na jego przyszłe starania.

Przykre

przeżycia

i doświadczenia z nimi związane zniechęcają do podejmowania dalszych wysiłków, są źródłem negatywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, a nawet osób, które im się z nimi kojarzą.

Obojętnie jak zmieni się zachowanie ucznia jedno jest pewne, zmieni się jego podejście do nauki, gdyż w momencie pozostawania w sytuacji stresowej inne kwestie okażą się dla niego istotne. Przełożenie wspomnianych czynników na niepowodzenia szkolne może powodować u ucznia:

- trudności w rozumieniu, przyswajaniu i odtwarzaniu materiału,
- braku zainteresowania poszczególnymi przedmiotami, spadkiem motywacji poznawczych,
- bezradnością w pokonywaniu trudności związanych z edukacją,
- biernością, brakiem pokazywania większych starań do przyswajania wiedzy, spadkiem wiary we własne umiejętności edukacyjne,
- spadek umiejętności panowania nad swoimi procesami poznawczymi np. utrzymywaniem koncentracji na wyznaczonym zadaniu,
- uchylanie się od obowiązku szkolnego – zaniedbywanie wykształcenia czy kwalifikacji zawodowych.

Jedynie świadomość genezy problemów pozwoli na indywidualne określenia działań zapobiegających, ograniczających bądź niwelujących powstałe trudności w nauce i niepowodzenia szkolne uczniów.

Misja Szkoły:

„Moja szkoła – mój drugi dom”: Bezpieczeństwo, przyjaźń, partnerstwo, szacunek, pomoc Koleżeńska, radość, pozytywne myślenie, poszukiwanie wartości, rozwijanie własnych zdolności, zaangażowanie w naukę, wspólna praca.

Absolwent Publicznej Szkoły Podstawowej im. Kard. I. Jeża w Brzeźnie:

- jest przygotowany do podjęcia edukacji na wyższym etapie kształcenia
- chętnie służy pomocą
- eksponuje swoje dobre i mocne strony
- właściwie reaguje na sugestie i krytykę
- przestrzega zasad dobrych obyczajów, kultury i tolerancji
- wykorzystuje wiedzę do kształtowania umiejętności i nawyków
- stosuje zdobytą wiedzę w życiu codziennym
- potrafi współpracować w zespole
- potrafi oceniać swoje zachowanie i innych

- szanuje środowisko naturalne
- jest taktowny
- chętnie służy pomocą
- jest dumny ze swojego pochodzenia
- dba o własny wygląd
- jest samodzielny.

Pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami dzieci są ich rodzice, a nauczyciele wspierają ich wszechstronny rozwój.

Podczas opracowywania programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne,
- bazę szkoły i dotychczasowe doświadczenie,
- zebrane od uczniów, rodziców i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku,
- treści i działania wychowawczo – profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli.

Wiodące dokumenty, w oparciu o które stworzony został Program Wychowawczo – Profilaktyczny:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawy i rozporządzenia MEN – zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku *Prawo Oświatowe* oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla szkoły branżowej I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Kierunki polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny.

Kluczowe słowa Programu Wychowawczo – Profilaktycznego to:

- Wychowanie – wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinny być wzmacniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.
- Profilaktyka – zapobieganie, zespół działań i środków stosowanych w zapobieganiu występowania zjawisk niepożądanych i negatywnych w życiu ludzkim jednostkowym bądź społecznym oraz w przyrodzie.
- Wartości – to wszystko, co cenne i godne pożądania, co stanowi cel dążeń ludzkich, co uważane jest za ważne i sprzyjające.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny zawiera oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi oraz polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia i wspomaganie ucznia w jego rozwoju i osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobyciu przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na zachowanie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych.
2. psychicznej – ukierunkowanej na wypracowaniu właściwego stosunku do świata, poczucia siły i chęci do życia.
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie umiejętności samodzielnej analizy norm, wartości i wzorów społecznych oraz umiejętności wypełniania różnych ról społecznych.
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości.

Nadrzędne cele wychowania i profilaktyki:

- poznawanie przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowaniem symboli państwowych;
- zapoznanie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia;
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi, wdrażania do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej;
- kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych;
- wychowanie do wartości;
- wspieranie rozwoju intelektualnego, upowszechnianie czytelnictwa, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki;
- zapobieganie zachowaniom agresywnym;
- motywowanie do zdrowego stylu życia;
- kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych;
- uwzględnianie indywidualnych sytuacji i predyspozycji uczniów;
- zapewnianie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego każdemu dziecku.
- wspieranie i motywowanie uczniów w procesie nabywania wiedzy i umiejętności;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.

Za realizację zadań wychowawczo – profilaktycznego współodpowiedzialni są wszyscy uczestnicy programu

- Zadania dla nauczycieli:

- realizowanie treści programowych zgodnie ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczych i profilaktycznych,
- odpowiadanie za życie, zdrowie i bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne uczniów na terenie szkoły podczas wyjść i wyjazdów szkolnych,
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane indywidualne potrzeby uczniów,
- tworzenie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych,
- organizowanie imprez szkolnych,
- inspirowanie uczniów do aktywności, samodzielności, kreatywności,
- wspieranie działaniami pedagogicznymi rozwoju psychicznego i fizycznego uczniów, ich zdolności i zainteresowań,
- reagowanie na przejawy nietolerancji i innych negatywnych zachowań,
- włączanie się w inicjatywy środowiska lokalnego;

- Zadania dla wychowawcy:

- koordynowanie pracy wychowawczej w zespole klasowym,
- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w zespole klasowym,
- diagnozowanie potrzeb uczniów,
- współpraca z pedagogiem, psychologiem, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno – pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- zapoznavanie z prawami i obowiązkami ucznia, dziecka, człowieka,
- wspieranie rozwoju ucznia i usamodzielniania się,

- współpraca z rodzicami, informowanie o postępach w nauce, zachowaniu, trudnościach , o proponowanych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- wdrażanie do samooceny zachowania,
- współpraca z nauczycielami uczącymi w klasie,
- inspirowanie pracy zespołowej, przydzielanie zespołom zadań i prac na rzecz klasy i szkoły,
- promowanie osiągnięć uczniów i klasy,
- organizowanie uroczystości klasowych we współpracy z rodzicami,
- współprac a z osobami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: pielęgniarką, policją, sądem, kuratorem, poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi specjalistami;

- Zadania dla Dyrektora:

- dbanie o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej szkoły
- współpraca z Rada Rodziców, samorządem Uczniowskim,
- stwarzanie warunków do prawidłowej realizacji programów, planów pracy oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej i religijnej,
- organizowanie spotkań szkoleniowych dla nauczycieli,
- organizowanie spotkań szkoleniowych dla rodziców,
- zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki.

- Zadania dla rodziców:

- aktywny udział w życiu szkoły, w zebraniach rodzicielskich i konsultacjach,
- wspieranie wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, dzielenie się swoją wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- zatwierdzenie i aktywne uczestniczenie w realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły i klasy,
- dbanie o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci, proponowanie im pozytywnych form wypoczynku dostępnych w szkole i w środowisku lokalnym,
- współudział w finansowaniu nagród, wyjazdów i dodatkowych form aktywności uczniów.

Formy realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

Program jest ściśle związany z programem dydaktycznym i stanowi jednolite działania wszystkich wychowawców, nauczycieli, personelu szkoły i rodziców.

Zadania programu są realizowane w czasie:

- zajęć z wychowawcą,
- na zajęciach wszystkich przedmiotów,
- zajęć warsztatowych prowadzonych przez nauczycieli, pedagoga, pielęgniarkę i inne osoby zapraszane,
- zajęć pozalekcyjnych i zajęć pozaszkolnych,
- imprez integracyjnych (zawody, wycieczki, rajdy, zabawy),
- konkursów szkolnych i pozaszkolnych.

Uzupełnieniem programu wychowawczo – profilaktycznego jest harmonogram imprez i uroczystości oraz terminarz konkursów i ważnych wydarzeń

Ewaluacja Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły

Formy realizacji:

- obserwacja zachowań uczniów, stopnia rozumienia i respektowania norm społecznych,
- obserwacja postępów w zachowaniu i nauce,
- monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych,
- ocena poziomu wiadomości i umiejętności uczniów biorących udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- ankiety, wywiady, rozmowy, obserwacje
- diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z ożywianiem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych

Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły można wyciągnąć następujące wnioski:

Czynnikami chroniącymi w naszej szkole są:

- wsparcie emocjonalne rodziców i najbliższego otoczenia,
- wsparcie wychowawców i specjalistów szkolnych,
- dobre samopoczucie w swojej klasie,
- przyjazna atmosfera panująca w szkole,
- poczucie bezpieczeństwa w szkole, mała społeczność szkolna
- jasno określone zasady panujące w szkole i w domu,
- wiedza posiadana na temat skutków zażywania substancji psychoaktywnych,
- wiedza posiadana na temat zagrożeń płynących z nieodpowiedzialnego korzystania z internetu,
- umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- rozwijanie zainteresowań w szkole i poza nią.
- **Wszechstronne działania opiekuńczo wychowawcze podejmowane przez dyrekcję szkoły oraz nauczycieli i pracowników obsługi i administracji w naszej szkole.**

Czynnikami ryzyka zdiagnozowanymi na podstawie wyników przeprowadzonych obserwacji są:

- Fonoholizm - uzależnienie od telefonu
- Sięganie po papierosy elektryczne
- **Brak refleksji na temat konsekwencji, brak motywacji do podejmowania wysiłku umysłowego**
- niekorzystne sposoby spędzania wolnego czasu (gry komputerowe, korzystanie z portali społecznościowych, oglądanie tv),
- przejawy aktów przemocy, agresji;
- trudna sytuacja finansowa i emocjonalna w rodzinie,
- **Niepełne rodziny**
- niewystarczające postępy niektórych uczniów w nauce,
- brak zaangażowania części uczniów i rodziców w aktywne życie szkoły.
- niska motywacja do nauki przekłada się na występujące niepowodzenia szkolne

Cele programu:

Propozycje programu w zakresie **Trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej**, mają na celu wspomóc uczniów wykazujących problemy w nauce oraz zapewnić im równe szanse w przyszłości. Przedstawione działania kształtują postawy młodych ludzi i przysposabiają ich do normalnego, zdrowego funkcjonowania w społeczności szkolnej oraz poza nią. Oznacza to, że nauczyciele zapoznają się ze

specyfiką trudności, z jakimi spotyka się ich podopieczny oraz razem z rodzicami / opiekunami dziecka uczą się, w jaki sposób przeciwdziałać tym ograniczeniom (na drodze wspólnej pracy z dzieckiem).

Poniżej prezentujemy cele szczegółowe zamieszczonego programu:

1. Trudności w nauce:

- Budowanie wiary we własne siły i umiejętności oraz kształtowanie wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów,

2. Motywowanie do nauki:

- Kształtowanie umiejętności organizacji czasu oraz przestrzeni do pracy,
- Budowa systematyczności w nauce oraz wypracowanie metody powtórek,
- Kształtowanie umiejętności oceny własnej pracy,
- Uświadamianie rodziców / opiekunów o konieczności wsparcia oraz okazywaniu akceptacji dziecka,
- Wskazanie poradni, w których pracują specjaliści zajmujący się daną tematyką.

Propozycje działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz Częstotliwość	Odbiorca
1. Diagnoza zjawiska – ilość osób przejawiających trudności w nauce oraz ich specyfika. 2. Zapoznanie uczniów i rodziców z wymogami stawianymi przed uczniami z danego przedmiotu szkolnego.	- diagnoza zjawiska, - analiza uzyskanych wyników oraz dostosowanie działań profilaktycznych do indywidualnych potrzeb uczniów, - spotkania z rodzicami / opiekunami i stała współpraca, - spotkania ze specjalistami.	Wychowawcy Pedagog	Wrzesień/październik Maj/czerwiec	Cała społeczność szkolna
	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie rodzaju występujących zaburzeń, sytuacji rodzinnej uczniów przejawiających problemy w nauce; • specjalistyczne zajęcia usprawniające, skierowane do całej społeczności (nauczyciele, uczniowie jak i rodzice) w celu uświadomienia, z jakimi trudnościami spotyka się ich dziecko / sam uczeń, jak sobie radzić z sytuacją oraz jakie działania podjąć, aby wykorzystać predyspozycje uczniów oraz kompensować ich braki; • uczniowie i rodzice / opiekunowie uczniów zapoznani zostają przez każdego nauczyciela przedmiotu z wymogami, które stawiane są przed uczniami zgodnymi z wytycznymi MEiN. 			

1. Pedagogizacja nauczycieli na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych.	- spotkanie ze specjalistami np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - szkolenie/ e-szkolenie.			Nauczyciele i wychowawcy
2. Utrzymywanie stałej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymywanie stałego kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, która udziela nauczycielom wsparcia przy dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb ucznia. 			
1. Pedagogizacja nauczycieli na temat możliwych zaburzeń zachowania uczniów. 2. Dostosowanie formy zajęć do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów szkoły.	- szkolenia, - spotkania ze specjalistami, - materiały szkoleniowe, literatura przedmiotu, - szkolenie/ e-szkolenie.			Nauczyciele i wychowawcy
3. Pedagogizacja nauczycieli w temacie inteligencji emocjonalnej dzieci i młodzieży szkolnej. 4. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych nauczycieli.	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z pracownikiem poradni psychologiczno-pedagogicznej – podczas spotkania nauczyciele zapoznani zostaną z informacjami na temat zaburzeń emocjonalnych wynikających z odizolowania; • propozycja zorganizowania spotkania z wykwalifikowanym psychologiem, który zbada źródło niesprzyjających emocji oraz wskaże techniki, które mogą okazać się skuteczne przy nauce danego ucznia; • pedagogizacja nauczycieli w temacie inteligencji emocjonalnej uczniów; • szkolenie podczas, którego nauczyciele dowiedzą się jak powinna przebiegać skuteczna komunikacja pomiędzy nimi, a uczniami. Poznają metody, które zachęcają uczniów do rozmowy, a które działają 			

	odstraszająco i powodują ich wycofanie. Nauczyciele dowiedzą się, w jaki sposób sprawnie przekazywać uczniom informacje i sprawiać, aby ich słuchali – szkolenie prowadzone przez psychologa/ pedagoga szkolnego lub za pośrednictwem e-szkolenia.			
<p>1. Pedagogizacja rodziców / opiekunów dzieci na temat specyficznych trudności w nauce przejawianych przez uczniów zdrowych.</p> <p>2. Nawiązania lub utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami / opiekunami uczniów oraz zachęcanie ich do większego angażowania się w sprawy szkoły i jej uczniów.</p> <p>3. Uświadamianie rodziców o konieczności samodzielnej pracy dziecka.</p> <p>4. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.</p> <p>5. Indywidualna analiza potrzeb danej rodziny.</p>	<p>- spotkania ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,</p> <p>- spotkania z psychologiem / pedagogiem szkolnym, psychologiem z poradni, psychoterapeutą, logopedą,</p> <p>- spotkania z wychowawcą i nauczycielami,</p> <p>- materiały szkoleniowe, informacyjne,</p> <p>- warsztaty uczące sposobów pracy z dzieckiem,</p> <p>- dramy, szkolenia.</p>			Rodzice / opiekunowie uczniów
	<ul style="list-style-type: none"> dla rodziców organizowane są spotkania ze specjalistami, których zadaniem jest wyjaśnienie czym jest dana trudności dziecka oraz z czego wynika. Specjalista pomaga zaakceptować rodzicowi sytuację, uczy metod, których stosowanie będzie dziecku pomocne oraz odpowiednich komunikatów; nauczyciele skupiają się na wypracowaniu dobrego dialogu z rodzicami / opiekunami uczniów oraz utrzymaniu z nimi stałej współpracy na rzecz szkoły i jej uczniów. Pedagog szkolny prowadzi grupowe i indywidualne rozmowy (jeśli zaistnieje taka potrzeba) z dorosłymi, w celu uświadomienia im jak istotne znaczenie dla rozwoju młodego człowieka ma zaangażowanie rodzica / opiekuna w jego zajęcia szkolne – dorośli, którzy spędzają ze swoimi podopiecznymi więcej czasu uczestniczą w zachodzących w nim przemianach i mają większy wpływ na kształtowanie postaw, które będą fundamentem do jego zachowania w przyszłości. Zajęcia prowadzone są przez psychologa / pedagoga szkolnego wyspecjalizowanego w tym temacie (nauczanie technik współpracy z dzieckiem podczas nauki, technik pamięciowych, wczuwanie się w sytuacje życiową młodego człowieka itp.); spotkanie z psychologiem / pedagogiem szkolnym lub wyspecjalizowanym w temacie pracownikiem 			

poradni psychologiczno-pedagogicznej, który podejmie działania mające na celu uświadomienie rodziców / opiekunów uczniów na temat istotności ich roli w procesie wspierania dziecka w nauce i udzielania mu pomocy w sytuacjach jego niepowodzeń szkolnych (zapoznanie dorosłych z metodami pracy z dzieckiem);

- szkoła wspiera rodziców w podejmowaniu decyzji na temat przeprowadzenia badania w poradni psychologiczno-pedagogicznej – nauczyciele uświadamiają rodzicom, na jaką pomoc mogą liczyć oraz jakie działania zostaną im zaoferowane przez placówkę PPP tj. opinia wydana przez PPP lub inną poradnię specjalistyczną, która oceni możliwości intelektualne i zdrowotne ucznia i ułatwi wybór narzędzi, które będą wspierać edukację;
- wychowawca / pedagog szkolny wskazuje rodzicom korzyści dla dziecka płynące z posiadania opinii, orzeczenia PPP lub innej poradni specjalistycznej i przedłożenia tych dokumentów w szkole;
- zapewnienie rodzicom poradnictwa u psychologa lub psychoterapeuty rodzinnego, który pomoże określić i dobrać odpowiednią metodę wychowawczą i motywacyjną dla dziecka;
- wypracowanie form i zakresu współpracy szkoły z rodzicami tj. zachęcanie rodziców do wspólnego działania na rzecz zapobiegania trudnościom szkolnym – nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy ze szkołą ułatwia kontrolowanie sytuacji problemowej, nadzorowanie postępów i wyznaczania wspólnie z nauczycielami kolejnych celów;

<p>1. Budowanie postawy możliwości realizacji zamierzonych celów.</p> <p>2. Rozwijanie poczucia akceptacji do samego siebie oraz poczucia tolerancji i akceptacji względem innych uczniów.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów.</p>	<p>- spotkania ze specjalistami (np. pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, neurolog, psycholog szkolny, logopeda),</p> <p>- szkolenia, ćwiczenia aktywizujące uczniów, poprawiające wydolność ich pamięci oraz wpływające na akceptowanie siebie i innych osób,</p> <p>- e-lekcja.</p>			<p>Uczniowie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dla uczniów (nie tylko z problemami w nauce) kierowane są zajęcia usprawniające proces przyswajania wiedzy, np. Ćwiczenia na poprawę koncentracji uwagi; • podczas godziny wychowawczej prowadzone są zajęcia z tolerancji • wychowawca przeprowadza zajęcia mające na celu kształtowanie właściwych postaw i nastawia wobec własnego rozwoju i wykształcenia. • rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel - uczeń, uczeń - uczeń poprzez m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, np. podczas lekcji rekomendujemy przeznaczyć 10 minut na integrację oddziału klasowego, – objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań, – podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne, – organizowanie częstych wyjść klasowych. 				

Zdrowy tryb życia

Zdrowy tryb życia jest obecnie bardziej niż aktualnym tematem, który wymaga znacznego wsparcia wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Na zdrowy tryb życia składa się między innymi: zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczna. Są one niezwykle ważną składową i warunkiem do uzyskania prawidłowego rozwoju fizycznego oraz intelektualnego człowieka. Przekładają się również na osiągnięte przez niego wyniki w nauce.

Cele programu:

Szkolna edukacja zdrowotna jest jednym z priorytetów działalności szkoły. Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego pt.: „Zdrowy tryb życia” ma na celu:

1. pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, których celem jest utrzymanie bądź przywrócenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu,
3. kształtowanie odpowiedniej aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi;
4. promowanie regularnego uprawiania sportu,
5. uświadamianie istnienia chorób cywilizacyjnych, chorób wenerycznych,
6. uświadamianie problemu depresji.

Cele szczegółowe:

Profilaktyka zdrowego żywienia oraz promowanie aktywności fizycznej na co dzień mają spowodować poniższe zmiany:

1. popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów,
2. nawiązanie lepszej współpracy z rodzicami/ opiekunami uczniów,
3. polepszenie atmosfery w szkole,
4. poprawa wyników nauczania i osiągnięć uczniów,
5. zmniejszenie ilości absencji dzieci na zajęciach, których geneza była chorobowa,
6. lepsza współpraca szkoły z otoczeniem lokalnym.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Propagowanie wśród uczniów zdrowego trybu życia. 2. Uświadamianie uczniom jak ważne jest zdrowe odżywianie się. 3. Nauka gotowania/przyrządzanie posiłków Śniadanie daje moc. 4. Świadomość znaczenia ruchu fizycznego w życiu każdego człowieka.	- zajęcia aktywizujące, - konkursy sportowe, - warsztaty, rajdy, - zajęcia plastyczne, - zajęcia sportowe, - dostępność nauczycieli, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych.			Uczniowie
5. Zwiększenie aktywności fizycznej i wyrobienie nowych nawyków.	<ul style="list-style-type: none"> • zdrowy styl życia , wykonanie plakatów przez klasy IV-VIII: <ul style="list-style-type: none"> ○ dotarcie do rówieśników i uświadomienie im jak zdrowe odżywianie oraz aktywność fizyczna wpływają na wszystkie aspekty życia człowieka, ○ przekonanie swoich kolegów i koleżanki, że problematyka zdrowego żywienia oraz aktywności fizycznej jest modna w ostatnim czasie. • uczniowie przygotowują plakaty, foldery, udzielają informacji na temat p i e r w s z e g o s n i a d a n i a • Udział w programie Akademia Bezpiecznego Puchatka dla klas 1a, 2a • nauczyciele i wychowawcy zachęcają uczniów do czynnego brania udziału w obowiązkowych i fakultatywnych zajęciach sportowych; 			

1. Uświadomienie zjawiska depresji.	<ul style="list-style-type: none"> - materiały informacyjne, - pogadanki, - ćwiczenia aktywizujące, - dostępność nauczycieli, - e-lekcje, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych. 	Pedagog/wychowawcy	luty	Uczniowie
	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki z psychologiem bądź przygotowanym w tym celu pedagogiem, który przybliży uczniom zjawisko depresji, jej genezy, przechodzonych etapów, sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach, eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej. • kształtowanie w uczniach umiejętności empatii wobec innych ludzi zachęcanie uczniów do podejmowania działalności wolontariackiej na rzecz innych ludzi - takie zajęcia mają charakter uwrażliwiający; • wzbudzanie w uczniach poczucia zaufania – muszą mieć świadomość, że z każdym nawet najmniejszym problemem mogą zwrócić się do swojego wychowawcy. • Kontynuowanie skrzynek pocztowych, do której uczniowie mogą wrzucać swoje listy z prośbami/ skargami/ obawami. Konieczne jest podkreślenie, że informacje zawarte w listach będą znane jedynie wychowawcy (chyba, że przepisy prawa zostaną naruszone). 			
2. Uświadomienie zjawiska fonoholizmu.	<ul style="list-style-type: none"> - materiały informacyjne, - szkolenia, - e-szkolenia, - dostępność psychologa, - dostępność i popularyzacja materiałów edukacyjnych. 	Pedagog/dyrektor	luty	Nauczyciel Rodzic

2. Udział w programach prozdrowotnych				
	<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia nauczycieli (także w formie e-szkoleń i e-learningu) na temat fonoholizmu, identyfikacji jej objawów i sposobów wsparcia oraz pomocy uczniom, • Uświadomienie zagrożeń wynikających z uzależnienia od telefonu, komputera, portali społecznościowych • Spotkanie z rodzicami i specjalistą na temat FONOHOLIZMU oraz wszelakiego uzależnienia od mediów, • Wprowadzenie przerw bez telefonów komórkowych- proponując w zamian propozycje spędzania przerw w atrakcyjny sposób takie jak Strefa Relaksu, Piłkarskie Środy. 			
	<ul style="list-style-type: none"> - „Bieg po zdrowie” Klasa 4- zajęcia zgodne z programem. - Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” - klasy IV-VII - Pierwsza pomoc - Fluoryzacja zębów - I pomoc przedmedyczna - Uzależnienia behawioralne, narkotyki, fonoholizm - Program profilaktyki czerniaka skóry 			

Prawidłowe relacje rówieśnicze – trudności w nawiązywaniu kontaktów rówieśniczych

Prezentowana część Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ma na celu wspomóc uczniów w ich trudnościach w nawiązywaniu relacji ze swoimi kolegami i koleżankami ze szkolnych ławek. Bezpośrednio po ogłoszeniu zamknięcia szkół dzieciom i młodzieży towarzyszyły radość, euforia i ogólne szczęście. Szkoła jest obowiązkiem, a mało która osoba lubi obowiązki, więc każda szansa na możliwość ich niewypełnienia jest atrakcyjna. Ten pozytywny stan nie trwał jednak długo, ponieważ oprócz ograniczenia działalności placówek wprowadzono społeczną izolację, co okazało się bardzo dotkliwe w skutkach i wywołało emocje typowe dla sytuacji kryzysowej. W przypadku pandemii większość społeczeństwa, niezależnie od wieku, doświadczyła podobnych trudnych emocji określanых mianem kryzysu. Tyle że analizując stany dzieci i młodzieży, warto zauważyć, że ich przeżycia w dużej mierze zależą od środowiska, w którego skład wchodzi: rodziny, bliższego i dalszego otoczenia oraz czynników wewnętrznych, czyli charakteryzujących każdą z osób, np. cech osobowości. To właśnie te indywidualne predyspozycje, zasoby, potrzeby powodują, że konsekwencje obecnego stanu nie będą jednakowe dla wszystkich. Biorąc powyższe pod uwagę można wyodrębnić trzy główne grupy uczniów:

- Uczniowie posiadający bogate zasoby – w tej grupie znajdują się dzieci wspierane przez rodzinę i przyjaciół, ponadto są to osoby realizujące własne pasje, rozwijające zainteresowania, co wpływa na konstruktywne spędzanie czasu wolnego i rozładowanie napięcia. Wszelkie niepowodzenia nie są u nich podstawą do frustracji, a raczej do wyciągania wniosków i podejmowania nowych innych wyzwań czy aktywności. Dzięki tym zasobom radzenie sobie z kryzysem nie powoduje trudności.
- Uczniowie mający duże wsparcie ze strony rodziny, ale posiadający jednocześnie deficyty społeczne i osobiste – to osoby, które nie posiadają stabilnej samooceny, dowartościowują się poprzez szkolną aktywność, dlatego przerwa w nauce jest dla nich szczególnie trudna. Mają tendencje do zamartwiania się, porównują się do innych, dominuje u nich krytyczna samoocena. Nawiązywanie i podtrzymywanie relacji rówieśniczych nie jest ich mocną stroną. Niezwykle istotną kwestią jest udzielenie im wsparcia informacyjnego oraz emocjonalnego.
- Uczniowie nieposiadający odpowiedniego wsparcia rodziny – charakterystyczne dla tych osób jest szukanie oparcia poza rodziną, najczęściej w środowisku rówieśniczym, tam też zaspokajają większość swoich potrzeb. Powodem takiego stanu rzeczy mogą być utrudnione relacje rodzinne lub uzależnienia, przemoc, choroby. Grupa rówieśnicza jest przestrzenią do rozładowania emocji, podważania samooceny i budowania poczucia własnej wartości. Te osoby z dużą trudnością przechodziły przez społeczną izolację i skutki tego mogą odczuwać przez długi czas. W konsekwencji dzieci te pozostawione są samym sobie w tej trudnej sytuacji i silnie odczuwają skutki kryzysu zarówno związanego z pandemią, jak i tego rodzinnego. Tej grupie uczniów w czasie ich pobytu w szkole, lecz także w trakcie ewentualnej ponownej izolacji należy poświęcić największą uwagę.

Cele programu:

1. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
2. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
3. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji między rówieśniczych,
4. Prowadzenie działań profilaktycznych utrzymujący satysfakcjonujący poziom zdolności opisany w punktach wcześniejszych.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz Częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Kształtowanie właściwych relacji między uczniami.</p> <p>2. Ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej.</p> <p>3. Popularyzowanie dobrego zachowania.</p> <p>4. Promowanie postaw tolerancyjnych.</p> <p>5. Pomoc obywatelom obcych krajów</p>	<p>- godziny wychowawcze, - zajęcia aktywizujące, - e-lekcje, - dramy.</p>	<p>Wychowawcy/pedagog</p>		<p>Uczniowie</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie rzetelnych dyskusji na temat negatywnych konsekwencji związanych z nadużywaniem nowych technologii. Zachowanie odpowiedniego poziomu higieny cyfrowej – w szczególności w okresie zdalnej edukacji – jest kluczem dla poprawy koncentracji, podniesienia wyników w nauce oraz samej jakości nauczania. • prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod umożliwiających prezentację własnych odczuć i przeżyć, np. w formie dramy (przez psychologa, pedagoga szkolnego bądź specjalnie przygotowanego w tym zakresie nauczyciela). Zadaniem uczniów będzie wcielenie się w przypisane im wcześniej role (odgrywane scenki mogą być analogicznym przedstawieniem rzeczywistej sytuacji w społeczności rówieśniczej uczniów, np. problem wyalienowania, odtrącania jakiegoś ucznia, przejawianie zachowań agresywnych). Dzięki metodom aktywizującym uczniowie są w stanie bardziej wczuć się w daną sytuację i zrozumieć istotę problemu; • organizowanie lekcji koleżeński dla uczniów (1 raz w semestrze na lekcji wychowawczej) Podczas zajęć uczniowie będą mogli lepiej się poznać, odkryć łączące ich podobieństw oraz przekonać się, że występujące różnice są korzystne dla nich i nie należy się ich obawiać. Młodzi ludzie rozwijają swoje zaufanie oraz szacunek do samych siebie oraz kolegów i koleżanek z klasy; • Udzielanie pomocy psychologicznej rodzinom przybyłych z innych krajów głównie Ukrainy • Wsparcie w codziennej komunikacji poprzez wskazywanie aplikacji ułatwiających komunikowanie się • Integrowanie uczniów w zajęcia wychowawcze „Poznaj mój kraj”, Dzień Europejski (kontynuacja) 			

<p>1. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów.</p>	<p>- prelekcje, - szkolenia, - broszury, materiały informacyjne.</p>	<p>Dyrektor/pedagog</p>		<p>Nauczyciele, wychowawcy, rodzice/ opiekunowie uczniów</p>
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie prelekcji, celem omówienia aktualnych problemów występujących między uczniami na różnym poziomie edukacji – geneza problemu, objawy, skutki, środki zaradcze; • poprawa kompetencji wychowawczych – zwrócenie uwagi jak ważne w procesie wychowawczym jest dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem, które jest spójne z tym czego uczymy swoich podopiecznych (zachowanie dopuszczające podwójne standardy jest niedopuszczalne czyli np. dorośli wychodzą z założenia, że im można zachowywać się w niewłaściwy, nieakceptowany sposób ponieważ są dorosłymi – takie sytuacje są niedopuszczalne i mogą doprowadzić do spadku zaufania dzieci do opiekunów, a w konsekwencji do ich oszukiwania), konsekwencja w słowach i działaniu, umiejętność słuchania problemów podopiecznych, cierpliwość, zrozumienie, docenianie szczerości i otwartości; • praca nad poprawą bądź utrzymaniem satysfakcjonującego poziomu zaufania dzieci i młodzieży do dorosłych – opiekunowie dowiedzą się jak prowadzić ze swoimi podopiecznymi rozmowę w efektywny sposób oraz jakie zasady powinny obowiązywać obie strony (zajęcia prowadzone przez psychologa bądź przygotowanego w tym temacie pedagoga). • zintensyfikowanie współpracy szkół z poradniami w zakresie diagnozowania uczniów i podejmowania działań wspierających uczniów w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej z nauczycielami i specjalistami ze szkół, z rodzicami i opiekunami prawnymi. • • przeprowadzenie warsztatów dla rodziców ukierunkowanych na wspieranie uczniów przeżywających trudności po doświadczeniach związanych z sytuacją pandemiczną z udziałem specjalistów z poradni psychologiczno – pedagogicznej. 				

Integracja środowiska uczniowskiego poprzez działalność samorządową i wolontariacką

Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz w organizacjach samorządowych, czyli szeroko rozumiana integracja ze środowiskiem szkolnym. Z perspektywy uczniów ich udział w pracach samorządu uczniowskiego wpływa na najbliższe otoczenie, gdyż w ten sposób mogą współdecydować o tym, jak będzie funkcjonować szkoła. Poprawia się również komunikacja między uczniami, ponieważ dzięki działającemu samorządowi wszyscy wiedzą, co się dzieje w szkole, polepsza to atmosferę i ułatwia rozwiązywanie potencjalnych konfliktów. Z pozycji nauczyciela samorządność uczniów sprzyja budowaniu partnerskich stosunków z młodzieżą, a to z kolei sprzyja unikaniu konfliktów i zaogniania sporów. Działanie w samorządzie to dla uczniów dobra lekcja demokracji w praktyce – organizując wybory do władz SU, uczestnicząc w procesie podejmowania decyzji i ponosząc ich konsekwencje, młodzi uczą się świadomego uczestnictwa w życiu społecznym. Dobrze działający samorząd uczniowski pomaga rozwiązać trudności, zanim osiągną naprawdę dużą skalę. Nie bez znaczenia jest fakt, iż uczniowie zadowoleni i lubiący swoją szkołę to uczniowie bardziej zmotywowani do nauki, a ponadto dla niektórych uczniów, którym nauka sprawia więcej trudności, działanie w SU daje możliwość odnalezienia swoich talentów i „bycia dobrym” w innych obszarach niż wiedza zdobywana podczas lekcji. Uczniowie działający w SU częściej odkrywają zalety pracy w grupie, nie tylko w ramach SU, ale także podczas lekcji w klasie.

Cele programu:

1. Rozwijanie umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z rówieśnikami,
2. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i opiekunów uczniów,
3. Poszerzanie wiedzy nauczycieli i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i funkcjonowania młodych ludzi oraz istotności nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji międzyrówieśniczych.

Propozycja działań

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1. Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów.	- pogadanki, e-lekcje, samodzielne wystąpienia,	Wychowawcy/pedagog/nauczyciele	Cały rok szkolny	Uczniowie
2. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.	<ul style="list-style-type: none"> zachęcenie uczniów do udziału np. w pracach w Samorządzie Szkolnym, udzielanie się w gazetce szkolnej / drużynach sportowych, a także wolontariackich udzielanie pomocy osobom potrzebującym tj., dzieciom z Domu Dziecka, Samopomoc koleżeńska -udzielanie korepetycji osobom ze słabszymi wynikami w nauce, działanie na rzecz lokalnej społeczności); stworzenie gazetek tematycznych również na stronie internetowej szkoły, gazetce facebook zachęcanie uczniów do realizacji ich własnych pomysłów np. nakręcenie reportaży, wsparcie schroniska dla zwierząt, zorganizowanie uczniowskiego wsparcia przez uczniów dla osób od nich słabszych, tworzenie grup, które wspólnie się uczą, itp.; promowanie autoprezentacji – dzięki działaniom w samorządzie młodzi ludzie uczą się negocjowania, hierarchizowania swoich potrzeb i osiągania kompromisów, aby zdobyć poparcie dla swojego pomysłu muszą wiedzieć, w jaki sposób atrakcyjnie przedstawiać idee i uwiarygodnić siebie. Wzmacnia się ponadto ich poczucie własnej wartości, współpraca pomiędzy różnymi podmiotami pomagającymi potrzebującym i włączania się w akcje pomocowe o dużym zasięgu WOŚP, Góra Grosza. organizowanie zbiórek charytatywnych –, organizowanie ekologicznych gazetek ściennych 			

Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów

Zdrowie psychiczne i dobrostan uczniów skupia się na promocji i ochronie zdrowia psychicznego w szkole i placówce oświatowej. Prowadzone działania powinny być holistyczne oraz w pełni świadome i zamierzone. Przez holistyczne podejście rozumie się kompleksowe spojrzenie na zjawisko w czterech aspektach, psychicznym, fizycznym, społecznym i duchowym.

Kluczową rolę w procesie pełnią dorośli opiekunowie dzieci, zarówno rodzice jak i nauczyciele młodych ludzi.

To kluczowe zagadnienie opisane zostało wcześniej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022.

Cele programu:

1. zrozumienie czym jest zdrowie psychiczne, jakie są normy, w jaki sposób zauważać odstępstwa od normy oraz jakie działania podejmować w sytuacji ich pojawienia się;
2. uświadomienie sobie wpływu pandemii COVID-19 oraz wojny na zdrowie fizyczne i psychiczne młodych ludzi;
3. Świadomość zmian jakie przyniosła transformacja oraz konieczność zmiany trybu nauczania z formy bezpośredniej na online;
4. kreowanie bardziej pozytywnego, sprzyjającego środowiska do pracy i nauki w szkole;
5. budowanie dobrej relacji między nauczycielami a uczniami;
6. zrozumienia zjawiska depresji oraz jej odmian;
7. ochrona uczniów przed problemami związanymi z szeroko rozumianym zdrowiem psychicznym, skupianie się na strategiach pro-aktywnych;
8. trening radzenia sobie z konfliktami, przepracowywanie silnych emocji;
9. Zdolność empatii i tolerancji dla siebie i innych;
10. nabycie umiejętności dbania o swoje zasoby; zdolność 'odcinania się' od środowisk toksycznych;
11. odczarowanie wizerunku psychologa oraz psychiatry.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Wzmocnienie kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów</p> <p>2. Zdolność proszenia o pomoc</p> <p>3. Zapewnienie pomocy osobom potrzebującym</p> <p>4. Dbanie o zachowania tolerancyjne w szkole</p> <p>5. Dbałość o zdrowie psychologiczne oraz fizyczne</p> <p>6. Sezonowe przypomnienie procedura wynikającymi z Grypą, przeziębienia</p> <p>7. Dbanie o bezpieczeństwo w szkole, w drodze do szkoły oraz poza jej obiektem.</p>	<p>- spotkanie z psychologiem</p> <p>- narzędzia diagnostyczne</p> <p>- szkolenia, warsztaty</p> <p>- dramy</p> <p>- e-lekcje</p>	<p>Wychowawcy/pedagog/pielęgniarka</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Uczniowie</p>
<p>Pedagodzy przy współpracy z rodzicami oraz uczniami, tworzą Plan działań wspierających – po okresie nauki zdalnej, który omawia zbiór kompetencji. Kompetencje społeczno-emocjonalne stanowią kluczowe zaplecze do raczenia sobie w sytuacjach trudnych. Nauczyciele, wychowawcy, psycholog szkolny prowadzą zajęcia, których zadaniem jest wyposażyć uczniów w nowe umiejętności życiowe, społeczne i emocjonalne, dzięki którym uczeń w prostszy sposób będzie mógł radzić sobie z trudnościami, ze zmianą i stratą, czy napotykanymi konfliktami. Przykładowe zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ budowanie poczucia własnej wartości, ○ Puchatek - edukacja o bezpieczeństwie program dla klasy 1a2a ○ „Asertywność - sposób na życie” (dedykowana uczniom VIII SP), ○ III edycja Szkolnej inicjatywy profilaktycznej „Nawigacja w każdą pogodę” ○ konstruktywne przekazywanie informacji zwrotnej, ○ zarządzanie sobą w czasie - „Zarządzaj swoim czasem” (dedykowana uczniom),- gazetki dotyczące możliwości spędzania czasu wolnego, drukowanie krzyżówek, rebusów, zagadek, które uczniowie mogą wykorzystać podczas przez ○ odnajdowanie się w grupie, ○ Umiejętność empatii i dostrzegania innych ludzi, ○ prowadzenie umiejętnej komunikacji ○ Umiejętność przyjmowania informacji zwrotnej, ○ uczniowie odgrywają scenki konfliktowe. Zajęcia prowadzone w formie dramy mogą pokazywać 				

prawdziwe bądź wyreżyserowane zachowania problemowe oraz towarzyszące im emocje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja programu „Bieg po zdrowie” • Realizacja programu „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” • Higiena naszą tarczą - klasa 3b koordynator Paulina Janczewska- program z sanepidu
	<ul style="list-style-type: none"> • uczniowie świadomi są swoich zdolności oraz ograniczeń, wiedzą nad czym pracować. Znają również swoje granice wytrzymałości dlatego wiedzą jak postąpić w sytuacjach przekraczających ich zdolności. Młodzi ludzie wiedzą, że zawsze mogą kontaktować się z osobami od telefonu zaufania. • Działania podejmowane podczas godziny wychowawczej przez nauczyciela lub psychologa, pedagoga szkolnego. <ul style="list-style-type: none"> ○ Proponowane warsztaty zwiększają umiejętność konstruktywnych form reagowania. Uczniowie wypracowują standardy komunikacyjne, wiedzą gdzie i jakie są ich bariery komunikacyjne. Zajęcia mają na celu również zwiększenie uczniowskiej niezależności oraz odporności na presję środowiskową. ○ Uczniowie wiedzą czym jest stres, w jaki sposób reagują, oraz jak opanować sytuacje stresową, jakie metody odrestaurowując na nich działają. ○ szereg zajęć terapeutycznych mających za zadanie zaprezentowanie wielu form radzenia ze stresem oraz umiejętnego wyciszania się. • Spotkanie z psychologiem. Podczas spotkania opowiedzą oni o swojej pracy, metodach, formach pracy oraz o tym, kto może się do nich zgłosić. Porozmawiamy również o psychoterapii w nurcie pozytywnym, która pomoże ‘odczarować’ obecny, dość nieodpowiedni i mało pozytywny obraz psychologa. • Dopalacze, elektryki - warsztaty i filmy dokumentalne.

<p>1. Redukcja zagrożenia patologiami i wykluczeniem społecznym</p> <p>2. Nawiązanie współpracy z organizacjami, fundacjami</p> <p>3. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej, wiedzy na temat stresu, sytuacji stresowych, depresyjnych, itp.</p>	<p>- szkolenia - e-szkolenia</p>			<p>Nauczyciele, Wychowawcy</p>
<p>1. Podnoszenie kwalifikacji w zakresie wiedzy na temat stresu, sytuacji stresowych, depresyjnych, itp. W związku z covid oraz wojna na Ukrainie</p>	<p>- szkolenia, warsztaty - materiały informacyjne, ulotki opracowane ORE - pogadanki - godziny wychowawcze - zajęcia w plenerze - e-szkolenie</p>	<p>Dyrekcja/pedagog/pielęgniarka szkolna</p>		<p>Nauczyciel, wychowawca, rodzice/ opiekunowie dzieci</p>

2. Wzmocnienie relacji na linii uczniowie-nauczyciele-rodzice	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła korzysta z materiałów informacyjnych, edukacyjnych oraz ulotek opracowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji we współpracy z MZ i GIS oraz konsultowanymi z Radą Medyczną. Informacje dotyczą informowania o szczepieniach i bezpieczeństwa w szkołach oraz zawierają przykładowe konspekty lekcji i scenariusze o tematyce zdrowotnej; • szkolenie tłumaczące nowe problemy komunikacyjne oraz reakcje stresowe i lękowe powstałe w efekcie zmiany sposobu nauczania z trybu stacjonarnego na formę online; • dorośli dowiadują się czym jest stres oraz jak radzić sobie w sytuacjach stresowych, pt.: „Jak radzić sobie ze stresem?” • zintensyfikowanie współpracy poradni ze szkołami i placówkami w zakresie diagnozowania uczniów i podejmowania działań wspierających uczniów w realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej z nauczycielami i specjalistami ze szkół, placówek, z rodzicami i opiekunami prawnymi. 			
1. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców	- szkolenia - procedury sezonowe COVID-19, grypa	Dyrekcja/wychowawcy /pedagog	Cały rok szkolny	rodzice/ opiekunowie dzieci
<ul style="list-style-type: none"> • psycholog w konstruktywny sposób prowadzą szkolenie dla rodziców/ opiekunów dzieci z tematu depresji i stanów depresyjnych; działania profilaktyczne skupione są na eliminowaniu czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, szkolnych oraz środowiskowych) oraz wzmacnianie czynników chroniących; fonoholizm • Rozmowy na temat stanu psychicznego dzieci; rodzice wiedzą do kogo się zgłosić w momencie pojawienia się wątpliwości co do stanu zdrowia swoich pociech oraz innej osoby mieszkającej w tym samym domostwie – spotkanie z pielęgniarką szkolną, psychologiem w związku z przeżyciami dotyczącymi wojny. • Profilaktyka logopedyczna dla rodziców - klasy 0ab 				

Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.

„Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie”. Jest to jeden z tematów wchodzący w skład podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023 - pkt. 2.

Cele programu:

1. Rola wartości w nauczaniu i w wychowaniu dzieci i młodzieży
2. Analiza wartości szczególnie ważnych dla społeczności szkolnej
3. Zwiększenie wrażliwości uczniów na prawdę i dobro. Zwiększenie tolerancji.
4. Uwrażliwienie uczniów na otaczające ich piękno oraz umiejętność jego odnajdywania.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Tolerancja oraz otwartość na różnorodność, odmienność.</p> <p>2. Otwartość na nowe przeżycia.</p> <p>3. Zrozumienie oraz zaakceptowanie własnego ciała oraz zachodzących w nim przemian.</p>	<p>- szkolenia, warsztaty</p> <p>- dramy</p> <p>- e-lekcje</p> <p>- spotkanie z ludźmi kultury i sztuki</p>	<p>Wychowawcy/pedagog</p>	<p>listopad</p>	<p>Uczniowie</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia, których celem jest samopoznanie i budowanie własnej wartości: <ul style="list-style-type: none"> ○ podczas wychowania fizycznego nauczyciel prowadzi zajęcia pozwalające uświadomić uczniom posiadane przez nich zdolności fizyczne, zaznajamia ich z predyspozycjami ich ciała oraz z aktualnymi granicami. Uczniowie rozmawiają na temat możliwości fizycznych człowieka oraz starają się stworzyć dopasowany indywidualnie do swoich potrzeb program ćwiczeń fizycznych (nauczyciel promuje zdrowe i swobodne zachowywanie się we własnej skórze oraz akceptowanie własnego ciała). Zajęcia mają na celu zachęcić mniej aktywnych uczniów do podjęcia wysiłku i zaangażowania w wykonywanie ćwiczeń podczas prowadzonych zajęć oraz w czasie wolnym. Jeśli predyspozycje i aspiracje uczniów odbiegają od aktualnych możliwości szkoły, należy wskazać im miejsca lub osoby, pod okiem, których będą mogli rozwijać swoją pasję. Podczas zajęć nauczyciel tłumaczy jakie znaczenie dla rozwoju poznawczego i emocjonalnego ma podejmowanie wysiłku fizycznego; • Zajęcia mające uświadomić uczniom czym jest tolerancja, kiedy należy mówić o zachowaniach nietolerancyjnych oraz dlaczego warto akceptować inność. Podczas zajęć uczniowie zapoznają się z alfabetem języka migowego oraz wybranymi zwrotami oraz podzielą się swoimi obawami związanymi z innością, niepełnosprawnością. Zadaniem nauczyciela jest pokazanie, że nie należy bać się odmienności ale należy czerpać z niej korzyści. • Podczas całego roku szkolnego zaplanowane zostają wyjścia do teatru, , muzeum, oraz wydarzeń plenerowych. 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła zaprasza przedstawicieli kultury i sztuki do opowiedzenia o swoim zawodzie oraz pasji. • Poznajemy 'piękno przyrody'. Prace artystyczne zaaranżowane na łonie natury. Uczniowie mogą wykorzystać każdą technikę, która ich interesuje i inspiruje poczynając od wycinanek, szkicach, formy plastycznej, a kończąc na instalacjach artystycznych. 			
1. Przeciwdziałanie przedwczesnej inicjacji seksualnej.	- materiały informacyjne,	Wychowawcy/pedagog/ pielęgniarka/ nauczyciel wdż	czerwiec	Uczniowie
	<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekcja pt. „współczesne media, a rzeczywistość” – nauczyciel prezentuje uczniom reklamy telewizyjne, umieszczone w czasopismach i billboardach. Uczniowie starają się zinterpretować prawdziwy przekaz reklamowy, jak również podejść krytycznie do treści seksualnych w prezentowanych reklamach; • debata na temat pornografii – nauczyciel sprawdza poziom wiedzy uczniów na temat pornografii oraz zagrożeń wynikających z oglądania i wzorowania się na zawartych tam treściach; • „Bądź bezpieczny”: <ul style="list-style-type: none"> ○ uczniowie przygotowują plansze, każda z nich poświęcona jest obaleniu jednego mitu związanego z tematyką HIV, ○ uczniowie przygotowują gazetkę ścienną zawierających informacje o chorobach wenerycznych oraz przykładach efektywnej profilaktyki. 			
1. Pedagogizacja rodziców/ opiekunów dzieci. 2. Spotkania z wychowawcą oraz utrzymywanie stałej i poprawnej relacji na linii nauczyciele-rodzice/ opiekunowie dzieci. 3. Zaangażowanie rodziców	- spotkania z wychowawcą, - pogadanki.	wychowawcy	Cały rok	Rodzice/ opiekunowie uczniów
	<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzice/opiekunowie dzieci czuwają nad tym, aby ich pociechy wykazywały właściwą postawę charakteryzującą się wysoką kulturą osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny; 			

w działalność szkolną.

- rodzice/opiekunowie utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, wykazują zainteresowanie aktualnym stanem wiedzy swoich pociech oraz w razie zaistnienia potrzeby sami podejmują kontakt z konkretnym nauczycielem, wychowawcą klasy czy dyrektorem;
- rodzice/opiekunowie angażują się w działania realizowane przez szkołę tj. akademie i uroczystości szkolne, konkursy, wydarzenia, imprezy klasowe i szkolne, wyjścia, wyjazdy, itp.;
- rodzice/opiekunowie uczniów, których pociechy wykazują specyficzne trudności wychowawcze pozostają w stałym kontakcie z pracownikami szkoły i podejmują się wspólnych działań w celu polepszenia aktualnej postawy dzieci i młodzieży. Zadaniem wychowawców klas jest ułatwienie im tego kontaktu bądź wskazanie alternatywnych form szukania wsparcia;
- rodzice/opiekunowie, których pociechy wykazują problemy edukacyjne i/lub towarzyskie (np. problemy socjalizacyjne z koleżankami i kolegami ze szkoły) pozostają w stałym kontakcie z wychowawcą, psychologiem/pedagogiem szkolnym/pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz pracują nad zmianą i poprawą aktualnego stanu;
- uświadomienie rodzicom/opiekunom dzieci, że dotychczasowe badania naukowe nie wskazują na istnienie bezpośredniej korelacji pomiędzy wysoką samooceną uczniów a ich osiągnięciami szkolnymi a tego typu teorie są na chwilę obecną bardzo dobrze sprzedającym się produktem marketingowym. Dlatego też należy kształtować w młodych ludziach pozytywny, ale adekwatny poziom samooceny oraz zachęcać ich do „brania” życia w swoje ręce i realizowania swoich planów, jak również do formowania w ich zachowania samokontroli, która wpływa na kształtowanie sumienności i wytrwałości w działaniach;
- Rozmowa z rodzicami na temat zagrożeń wynikających z posiadania przez dziecko niskiej samooceny. Warto wskazać zachowania dorosłych, które mogą wpływać na obniżanie samooceny młodych ludzi np. wysokie wymagania i aspiracje rodziców, ograniczone zaufanie do dziecka, czy mała ilość czasu poświęcana na wspólną aktywność;
- przeprowadzenie spotkania lub prezentacji z opiekunami uczniów na temat ustalania zasad panujących w domu, przestrzegania ich przez wszystkich domowników oraz konsekwentnego reagowania w sytuacjach, gdy dana reguła nie zostanie dotrzymana. Spotkanie prowadzone jest przez wykwalifikowanego w temacie psychologa/pedagoga, który opowiada o konsekwencjach istnienia w domu podwójnych standardów – jednych wymagać względem dzieci i młodzieży, innych odmiennych w stosunku do dorosłych. Celem jest uświadomienie dorosłym, że najwięcej pozytywnych skutków wychowawczych przynoszą pozytywne

wzorce zachowań samych rodziców oraz okazywanie wzajemnego szacunku, troski i zainteresowania. Rodzice dowiadują się w jaki sposób pracować nad polepszeniem dialogu pomiędzy nimi a ich pociechami oraz wiedzą gdzie szukać pomocy, gdy sytuacja jest bardziej wymagająca

Budowanie zespołu klasowego

Relacje rówieśnicze są kluczowe do poprawnego funkcjonowania klas, całej szkoły, a co za tym idzie efektywnych działań edukacyjnych. Niestety sytuacja pandemiczna spowodowała konieczności odnowienia bądź nawiązania z powrotem istniejących wcześniej relacji koleżeńskich oraz relacji pomiędzy uczniami-nauczycielami oraz nauczycielami-rodzicami, czy opiekunami uczniów.

Konieczne jest podejście do procesu kompleksowo, nie można oczekiwać, że uczniowie wrócą do wcześniej posiadanych relacji, a prawdopodobnie będzie konieczne budowanie zespołów klasowych na nowo. Pomocna w tej sytuacji będzie postawa otwartości, zrozumienia dla różnych zachowań, emocji uczniów.

Cele programu:

1. Ponowna adaptacja uczniów do zajęć w trybie stacjonarnym.
2. Zaznajomienie się z zespołem klasowym oraz nawiązanie więzi koleżeńskich, przyjacielskich.
3. Przypomnienie aktualnie obowiązujących zasad organizacyjnych i zasad pracy w szkole i w klasie.
4. Rozpoznanie aktualnej sytuacji uczniów - nastrojów, samopoczucia, doznanych trudnych przeżyć w związku z pandemią.
5. Przekazanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz Częstotliwość	Odbiorca
1. Zajęcia integracyjne. 2. Zaznajomienie się z zespołem klasowym oraz nawiązanie więzi koleżeńskich, przyjacielskich. 3. Przypomnienie aktualnie obowiązujących zasad organizacyjnych i zasad pracy w szkole i w klasie.	- ćwiczenia indywidualne i grupowe, - ćwiczenia integrujące klasy uczniowskie, - ćwiczenia aktywizujące.	Wychowawcy/nauczyciele	Wrzesień/ cały rok szkolny	Uczniowie
<ul style="list-style-type: none"> zajęcia integracyjne dla klas pierwszych na początku roku szkolnego (w zależności od zaistniałej potrzeby zajęcia można przeprowadzać również dla uczniów innych poziomów klas np. duża liczba nowych uczniów, bądź rozszada uczniów w szkole, niepokojące dezintegracja uczniów w klasie, brak „zgrania” młodych ludzi) – uczniowie przedstawiają się, szukają podobieństw ze swoimi kolegami i koleżankami ze szkolnych ław, a następnie z resztą klasy, biorą udział w zajęciach budujących umiejętność komunikacji, nawiązywania współpracy, wzajemnego zaufania, wspólnego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Zajęcia mają na celu zwiększenie otwartości i akceptacji młodych ludzi do samych siebie oraz tolerancji względem odmienności swoich rówieśników; uczenie współodpowiedzialności za swoich kolegów i koleżanki z klasy i ze szkoły, wzmocnienie poczucia solidarności – nauczyciele respektują ustanowione w szkole zasady i wyciągają konsekwencje w sytuacji, gdy nie są one przestrzegane. 				

- wspólne wyjścia poza teren szkoły – zajęcia mogą łączyć kilka różnych celów np. integrowanie uczniów wraz z rozwijaniem w nich zdolności odczuwania i interpretowania sztuki (wyjście do teatru), czy uczenia poszanowania i zrozumienia natury (wyjście do lasu) oraz historii swojej okolicy (przejście szlakiem pomników postawionych w najbliższej okolicy);
- wprowadzenie nagrody fair play dla osób które wyróżniają się wzorcową, przyjacielską postawą (np. nagroda na zakończenie roku szkolnego przyznawana przez nauczycieli/ nagroda przyznawana w trakcie trwania konkursów klasowych/ szkolnych/ międzyszkolnych);
- „poznaj mnie” – zajęcia podczas, których uczniowie dzielą się własnymi pasjami, zainteresowaniami ze swoimi rówieśnikami. Każdy uczeń przygotowuje, krótkie 5-minutowe wystąpienia na temat swoich pasji (forma prezentacji jest dowolna, np. plakat, prezentacja multimedialna, śpiew, portret, kolaż zdjęć, film). Celem zajęć jest lepsze poznanie siebie nawzajem.
 - trening asertywnego zachowania się – uczniowie zapoznają się ze sposobami komunikowania się z innymi ludźmi. Rozumieją dlaczego asertywny styl prowadzenia dialogu jest lepszy niż inne. Zajęcia warto prowadzić w formie dramy, gdyż pozwoli to na leprze przeżycie oraz zrozumienie zagadnienia;
- Zajęcia na temat przyjaźni, relacji koleżeńskich, relacji międzyludzki oraz ich pielęgnacji.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem szkolnym;
- wdrażanie uczniów do przestrzegania podstawowych zasad bezpiecznego zachowania się w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych oraz w drodze do i ze szkoły;
- zaznajomienie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach, ulicach miejskich
- uświadomienie uczniom zasad postępowania na wypadek pożaru.

1. Budowanie odpowiedniej postawy w świadomości dzieci i młodzieży oraz ich rodziców.	Zajęcia prowadzone w formie pogadank, szkoleń, warsztatów plastycznych, wprowadzenie elementu dram psychologicznych do prowadzonych	Wychowawcy/pedagog	Cały rok szkolny	Uczniowie oraz rodzice i opiekunowie
	<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowanie u ucznia więzi z placówką, nauczycielami oraz osobami uczęszczającymi do szkoły – pozwalanie uczniom włączyć się w proces organizacji akademii, wyjść, wyjazdów. Nawet najmniejszy udział, poczucie współorganizowania wzbudza poczucie istotności u młodego człowieka oraz wpływa na identyfikację go z placówką oświatową; • angażowanie rodziców w tworzone inicjatywy; pytanie ich o zdanie oraz umożliwienie prowadzenia ustalonych wcześniej zajęć (przy opiece wyznaczonego wcześniej nauczyciela i/lub wychowawcy klasy); • pedagog szkolny prowadzi zajęcia, których celem jest nauczenie uczniów mówienia o swoich potrzebach oraz rozwijanie umiejętności nazywania emocji – rozmowa o emocjach, identyfikowanie emocji u siebie i innych, zdolności ich nazywania. Prowadzący wykorzystuje zajęcia aktywizujące, które wpływają na rozwijanie inteligencji emocjonalnej uczniów. 			

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.

Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny bazuje na wytworzonych relacjach pomiędzy nauczycielami, pedagogami szkolnymi, a rodzicami dzieci, ich opiekunami.

Jedynie odpowiednia współpraca, partnerskie działanie jest w stanie przynieść założeń wcześniej działania wychowawcze. Z tego powodu tak niezmiernie ważne jest kładzenie dużego nacisku na relacje pomiędzy dorosłymi, wzajemne zrozumienie oraz zaufanie.

Postulat wspieranie rodziny w roli wychowawczej wynika nie tylko z pandemii, ale będącego także rezultatem cywilizacyjnych przemian, stał się wyzwaniem umocowanym w tegorocznych kierunkach polityki oświatowej państwa.

Cele programu:

1. Zapoznanie się z oczekiwaniami rodziców oraz nauczycieli.
2. Tworzenie przestrzeni do współpracy z rodzicami rozumiane jako współdecydowanie oraz odpowiedzialność za to, co się dzieje w szkole.
3. Zaangażowanie rodziców, wychodzenie z inicjatywami na nowe działania mające na celu edukację ich dzieci.

Propozycja działań:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Diagnostyka problemu – określenie jakości relacji na linii rodzice/opiekunowie uczniów-nauczyciele/pracownicy szkoły.</p> <p>2. Zapoznanie nauczycieli i opiekunów uczniów z aktualnym poziomem i jakością nawiązanych relacji pomiędzy nimi.</p> <p>3. Pomoc w sytuacja trudnych związanych z COVID-19, wojną.</p>	<p>- badanie ewaluacyjne - spotkanie z psychologiem - spotkania z rodzicami uczniów</p>	<p>Wychowawcy/pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, rodzice, opiekunowie dzieci</p>
<p>Przykłady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • każdy wychowawca określa, jaki procent rodziców/ opiekunów uczniów bierze udział w organizowanych wywiadówkach. Taka aktywność jest oznaką najmniejszego, minimalnego zainteresowania dorosłych swoimi podopiecznymi. Konieczne jest również przeanalizowanie, którzy opiekunowie podejmują się aktywnych działań (np. organizacja lub współorganizacja wyjazdów klasowych/ szkolnych, imprez szkolnych, eventów, itp.); • Wychowawca przygotowuje Arkusz Sytuacji Wychowawczej swojej klasy: związany ze zmianą sytuacji rodzinnej dzieci, • wychowawcy podczas spotkania z rodzicami informują dorosłych o obecnej jakości nawiązywania współpracy na linii rodzice-nauczyciele. Wychowawca informuje rodziców/ opiekunów uczniów, że ich wsparcie i pomoc jest bardzo mile widziane i niezbędne oraz że posiadane przez nich prawa zezwalają im na podejmowanie interwencji oraz udział w życiu placówki szkolnej; • wychowawca informuje rodziców/ opiekunów dlaczego istotne jest utrzymywanie ciągłej 				

	i dobrej relacji na linii opiekunowie uczniów-nauczyciele – często to oni najwięcej czasu przebywają z uczniami z rodzin problemowych i mogą reagować na pojawienie się niepożądanych sygnałów;			
	<ul style="list-style-type: none"> pedagog szkolny edukuje rodziców oraz nauczycieli gdzie szukać pomocy na tematy związane z COVID-19 (pustka, strata, depresja, wyalienowanie, problemy komunikacyjne, itp.) 			
1. Pełnienie funkcji informacyjnej w sytuacjach kryzysowych.	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym,	Pedagog/ szkolna	pielęgniarka	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły
2. Podnoszenie społecznych kompetencji nauczycieli.	- e-szkolenie.			

1. Nawiązanie dialogu.	- spotkania z psychologiem/ pedagogiem szkolnym i dyrekcją,	wychowawcy	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły oraz rodzice/ opiekunowie uczniów
2. Uświadomienie opiekunom uczniów ich praw i obowiązków wynikających z faktu uczestnictwa ich dziecka w życiu szkoły.	- spotkania z wychowawcami klas.			
3. Poznanie oczekiwań rodziców/ opiekunów uczniów względem szkoły i nauczycieli.	dyrektor, psycholog/ pedagog szkolny, wychowawcy klas, uświadamiają rodziców/ opiekunów prawnych i faktycznych opiekunów uczniów, jakie mają prawa i obowiązki. Dowiadują się, jakie działania mogą podjąć, aby pomóc pracownikom szkoły w realizacji programu edukacyjnego (np. wyjścia do teatru, do kina, do muzeum z uczniami, współorganizowanie lekcji, pomoc finansowa, bądź w realizacji konkretnego wydarzenia itp.). Szkoła zachęca i umożliwia dorosłym podejmowania samodzielnych inicjatyw, samodzielnego angażowania się w życie placówki oraz dzielenia pomysłami z odpowiednimi nauczycielami bądź wychowawcami klas;			
4. Powołanie/ usprawnienie działania Rady Rodziców/ Rady Szkoły/ Fundacji/ innych organów, w których pracę angażują się rodzice/ opiekunowie prawni				

i faktyczni uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektor, wychowawcy organizują cykliczne spotkania z opiekunami szkoły, podczas których podsumowują ostatni okres (i/lub inny okres czasu) oraz oceniają jakość nawiązanej współpracy pomiędzy dorosłymi, a szkołą. Najbardziej aktywni opiekunowie dzieci zostają wyróżnieni podczas zakończenia roku szkolnego – czas poświęcony na dodatkowe zaangażowanie się rodziców w życie szkoły i ich praca nie mogą pozostać niezauważone. Każda praca, w szczególności społeczna, powinna być doceniona; • wychowawca organizuje spotkanie z opiekunami dzieci, podczas którego zapoznaje się z ich opiniami i oczekiwaniami względem sposobu nauczania i funkcjonowania szkoły; • wychowawca, nauczyciele informują rodziców o prowadzonych aktywnościach – na stronie Internetowej, w gazetce szkolnej Brzeźniak na Facebooku • szkoła organizuje Dni Otwarte dla rodziców/ opiekunów, podczas których uczniowie wcielają się w rolę organizatorów wydarzenia i oprowadzają rodziców/ opiekunów po szkole i przygotowanych atrakcjach. • Nauczyciele organizują raz w tygodniu godzinę dostępności dla rodziców i uczniów 			
1. Wdrożenie wspólnego, partnerskiego podejścia i zarządzania placówką szkoły.	- współorganizowanie wydarzeń przy współpracy rodziców/ opiekunów uczniów i nauczycieli.	Dyrektor/wychowawcy	Cały rok szkolny	Rodzice/ opiekunowie uczniów
<ul style="list-style-type: none"> • pracownicy szkoły współorganizują wraz z opiekunami uczniów niektóre projekty np. imprezy szkolne, wyjścia do kina/ teatru/ muzeum, Dzień Sportu, Dzień Dziecka, Dnia Patrona Szkoły – w współorganizację zaangażowani zostają przedstawiciele Rady Szkoły, delegacje dorosłych z poszczególnych klas oraz inni chętni rodzice/ opiekunowie; • wspólne spotkania rodziców i nauczycieli z udziałem uczniów – wspólne organizowanie wydarzeń np.: <ul style="list-style-type: none"> ○ oglądanie zjawisk astrologicznych tj. deszcz meteorów; podziwianie gwiazd; nauka o konsultacjach; ○ zabawa w biwakowanie na terenie szkoły; ○ zorganizowanie wieczoru filmowego filmu wybranego w wyniku głosowania; ○ zorganizowanie konkursu plastycznego na najlepszy plastyczny duet: rodzic z dzieckiem; 				

- Zorganizowanie wspólnego kolędowania
- zorganizowanie akcji zarobkowej/ rzeczowej dla schroniska dla zwierząt;
- organizowanie turniejów rodzinnych na określony temat, podczas dni rodziny

<p>1. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.</p> <p>2. Prowadzenie diagnozy środowiskowej, udzielenie wsparcia rodzinom potrzebującym.</p>	<p>- informowanie osób potrzebujących o instytucjach/ organizacjach świadczących pomoc.</p>	<p>Dyrektor/pedagog</p>	<p>Zależnie od potrzeb</p>	<p>Pedagog/ psycholog szkolny, nauczyciele i wychowawcy, rodzice/ opiekunowie dzieci</p>
<ul style="list-style-type: none"> • pedagog szkolny opracowuje metody oraz możliwe formy wsparcia dla rodzin potrzebujących. Kontakt przybiera formę telefonu zaufania, bądź zaufanej skrzynki mailowej. Za pośrednictwem mediów rodzice informują o swoich strapieniach, licząc tym samym na wsparcie i dyskrecję osób, z którymi się kontaktują; • pedagog szkolny/ wychowawca udzielają informacji o możliwych formach wsparcia świadczących wsparcie w miejscu zamieszkania bądź innym miejscu zasugerowanym przez osobę potrzebującą (np. droga mniej oficjalna poprzez kontakt telefoniczny) – omawiane sytuacje problemowe to np.: problemy wychowawcze, problemy komunikacyjne w rodzinie, przemoc w rodzicie, sytuacje nałogowe, ubóstwo, długotrwałe sytuacje chorobowe, bezrobocie, euro sieroctwo, choroby; • pedagog szkolny wspomaga wychowawcę klasy w przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych – wspólne prowadzenie indywidualnych i bezpośrednich spotkań z rodzicami, odwiedzanie domu rodzinnego ucznia; • wspólne prowadzenie projektów np. przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym wśród uczniów: <ul style="list-style-type: none"> ○ diagnoza problemu, ○ wdrożenie wszelkiej formy edukacji na temat zjawiska agresji i przemocy (za pomocą ulotek, pogadanek, szkoleń, psychodram, poradników, filmów, warsztatów, spotkań z przedstawicielami służb mundurowych itp.), ○ konsultacja ze specjalistami na temat sytuacji problemowej oraz wprowadzenie działań naprawczych, ○ wspólne organizowanie różnego typu akcji promujących zdrowy tryb życia, ○ informowanie o konsekwencjach, jakie spotykają sprawców przemocy i agresji, ○ informowanie uczniów, w jaki sposób bronić się przed agresją i przemocą międzystroniczą, gdzie szukać pomocy, jakie działania podjąć, aby minimalizować możliwość zaistnienia sytuacji problemowe. 				

Tego typu działania powinny dotyczyć każdej sytuacji problemowej w szkole. Warto angażować rodziców/prawnych opiekunów dzieci w prowadzone projekty. Wspólne działanie z pewnością usprawni pracę oraz zwiększy efektywność prowadzonych działań.

Wspólne działanie integruje społeczność szkolną, jednakże można prowadzić indywidualne projekty również na poziomie poszczególnych klas. Zwiększy to poczucie bezpieczeństwa uczniów oraz poprawi panującą atmosferę. Z tego powodu warto zaznajamiać rodziców oraz uczniów z możliwymi bądź faktycznymi trudnościami. Warto aby traktowali oni społeczność szkolną jako własną, zminimalizuje to ryzyko inicjowania przez nich zachowań problemowych i ryzykownych.

DZIAŁANIA EKOLOGICZNE

Świat przyrody jest fascynujący, piękny i tajemniczy. Dostarcza nam on pozytywnych emocji oraz wzbudza zainteresowanie i podziw, wciąż odkrywamy go na nowo. Obcowanie z przyrodą daje spokój, co jest pewnym rodzajem terapii i dlatego już od najwcześniejszych lat życia człowieka należy tak kształtować jego sposób myślenia i zachowania, aby umiał o nią zadbać. W czasach gwałtownych zmian oraz szybkiego rozwoju cywilizacji pojęcia: ekologia, edukacja ekologiczna, ochrona środowiska nabierają coraz większego znaczenia. Zanieczyszczone powietrze, woda, gleba, obumierające drzewa, ginące zwierzęta – „wołają o pomoc”. Problem ten dotyczy wszystkich mieszkańców naszej Ziemi, dlatego też ochrona środowiska przyrodniczego jest koniecznością.

Edukacja ekologiczna dzieci jest niezwykle ważna w uświadomieniu potrzeby i konieczności ochrony środowiska. Uwrażliwiając je od samego początku ich edukacji na potrzeby środowiska, bogacenie ich wiedzy o zależnościach zachodzących, wskazywanie piękna i różnorodności przyrody ma uzmysłwić małym obywatelom jak wiele zależy od człowieka, od nich samych.

Świat ludzi to przede wszystkim ich środowisko przyrodnicze. Jest ono bezpośrednio odpowiedzialne za prawidłowe funkcjonowanie organizmów i ich rozwój. Początkowo człowiek żył i działał w harmonii z przyrodą, ale z biegiem czasu jego wymagania rosły i coraz bardziej zaspakajając swoje potrzeby, człowiek doprowadził do degradacji środowiska przyrodniczego. Korzystanie z darów przyrody jest dla człowieka koniecznością. Właściwie nie ma on wyboru. Jest zmuszony oddychać powietrzem, które go otacza, pić wodę, która jest mu dostępna i żyć w krajobrazie, jaki rozciąga się wokół niego. Edukacja ekologiczna dzieci stanowi w czasach obecnych jedno z najpoważniejszych zadań. Jest to szczególnie istotne, gdyż dziecko z jednej strony narażone jest na oddziaływanie zanieczyszczeń środowiska, a z drugiej jest świadkiem i obserwatorem zmian, jakie w tym środowisku zachodzą.

Ekologia jest nauką zajmującą się zależnościami między organizmami roślinnymi i zwierzęcymi, w otaczającym środowisku. Słowo ekologia pochodzi od greckiego eko - dom, miejsce bytowania i logos - nauka.

Miejscem bytowania człowieka jest między innymi środowisko przyrodnicze, na które składa się skorupa ziemska wraz z glebą, atmosfera i woda (hydrosfera) oraz szata roślinna i świat zwierzęcy tworzący biosferę. Jak każda gospodyni/gospodarz zna i dba o swoje gospodarstwo tak i każdy człowiek powinien znać i troszczyć się o środowisko, w którym żyje.

Jeszcze stosunkowo niedawno ludzie nie mieli większych wątpliwości co do pozytywnego znaczenia postępu naukowo-technicznego. A jednak nauka i technika zdobywając niesłychaną moc oddziaływania mogą nieść nie tylko oczekiwane dobro, ale i duże zagrożenie, zależnie od tego, jak zostaną wykorzystane.

Rzeki zamieniane w ścieki, wspaniałe niegdyś lasy, teraz wyjałowione, zanieczyszczona atmosfera... Ponadto, jak twierdzi przyrodnik amerykański Edward O. Wilson, „jedynym zjawiskiem dokonującym się na naszych oczach, którego skutki trzeba naprawiać przez miliony lat jest zagłada gatunków wynikająca ze zniszczenia ich środowiska naturalnego. Nasi potomkowie na pewno nie wybaczą nam utraty tak ogromnego bogactwa”.

Sytuacja jest poważna, lecz byłaby poważniejsza gdybyśmy nie znali jej przyczyn i sposobów minimalizowania postępującej degradacji środowiska naturalnego. Przesłanki te skłaniają do działań na rzecz poprawy i ochrony przyrody.

Ideą tego programu jest budzenie i rozwijanie więzi emocjonalnej z otaczającą przyrodą, rozwijanie świadomości uczniów o potrzebie ochrony środowiska oraz kształtowanie postaw proekologicznych na miarę ich możliwości rozwojowych.

Zakres problematyki ekologicznej jest bardzo szeroki. W poniższym programie uwzględniono wybrane zagadnienia. Może on być modyfikowany i kontynuowany w kolejnych latach.

Wdrażając program ekologiczny chcemy kształcić u uczniów, ich rodziców oraz pracowników placówki postawy takie jak:

- poczucie moralnej odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego i społecznego,
- dostarczyć rzetelnej wiedzy o środowisku naturalno -przyrodniczym,
- dostarczyć odpowiednich wzorców zachowań,

- kształtować umiejętność i chęć działania na rzecz środowiska.

Cele

Cele główne:

- Rozbudzanie u uczniów zainteresowań przyrodniczych; dostrzeganie i poznawanie piękna otaczającej nas przyrody;
- Kształtowanie i podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska w tym kształtowanie postawy ekologicznej;
- Poszerzenie oferty dydaktycznej;
- Integrowanie lokalnych środowisk oświatowych;
- Rozbudzanie zainteresowań przyrodniczych poprzez poznawanie go dostrzeganie jego piękna, nabywanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt, kształtowanie mądrego i umiejętnego współżycia człowieka z przyrodą, rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą

jakość życia na ziemi,

- Kształtowanie umiejętnego współżycia człowieka z przyrodą.
- Nabywanie opiekuńczego stosunku do świata zwierząt i roślin.
- Ukazywanie zagrożeń jakie niesie działalność człowieka dla świata przyrody i jego samego.
- Kształtowanie gotowości i umiejętności działania w zakresie ochrony środowiska.

Cele szczegółowe programu:

5. Uświadomienie znaczenia i piękna otaczającego środowiska naturalnego;
6. Zdobywanie, pogłębianie i utrwalanie wiadomości na temat życia roślin i zwierząt;
7. Rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia (stan środowiska przyrodniczego) na Ziemi;
8. Aktywne uczestnictwo w poznawaniu przyrody poprzez bezpośrednią obserwację, eksperymentowanie, poszukiwanie; formułowanie wniosków i spostrzeżeń;
9. Zapoznanie z przyczynami i skutkami zanieczyszczenia środowiska (wód, powietrza, gleby);
10. Zapoznanie z zasadami i sposobami ochrony środowiska przyrodniczego (i rozumienie konieczności ich przestrzegania);
11. Włączanie w akcje i działania proekologiczne;
12. Kształtowanie właściwych nawyków (oszczędzanie wody, energii, segregowanie odpadów – w celu recyklingu, itp.);
13. Wdrażanie do podejmowania działań ekologicznych w najbliższym otoczeniu i we własnym życiu;
14. Stwarzanie możliwości oddziaływania poprzez edukację dzieci/uczniów na inne osoby (członków rodzin dzieci/uczniów, innych ludzi);
15. Poszerzanie zasobu słownictwa o znaczeniu przyrodniczo-ekologicznym;
16. Wdrażanie do wyrażania swojego rozumienia świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w najbliższym otoczeniu za pomocą komunikatów werbalnych i pozawerbalnych: tańca, ruchu, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych;
17. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia:

18. Rozbudzenie potrzeby kontaktu z przyrodą;
19. Obcowanie z przyrodą – wycieczki, spacer, zajęcia w terenie;
20. nabycie umiejętności prowadzenia prostych obserwacji środowiska – zjawisk pogodowych, zmian zachodzących z nadejściem danej pory roku, świata roślin i zwierząt;
21. Rozbudzanie wrażliwości na piękno i bogactwo środowiska przyrodniczego;
22. Rozwijanie umiejętności systematycznego dbania o zwierzęta i rośliny (dokarmianie zwierząt w czasie zimy, opieka nad klasowym akwariem, hodowla warzyw – fasola, rzeżucha, rzodkiewka, szczypior, natka pietruszki);
23. Wdrażanie do zdrowego stylu życia – aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań, zdrowe odżywianie się;

Kształtowanie poczucia własnej wartości i przydatności dla środowiska.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowie dzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
<p>1. Określenie aktualnego poziomu świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych.</p> <p>2. Edukowanie uczniów na temat ekologii oraz zwiększanie ich świadomości i wrażliwości na otaczający nas świat.</p> <p>3. Uczniowie są świadomi problemów ekologicznych.</p> <p>4. Odnawialne źródła energii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - narzędzia diagnostyczne - przedmioty szkolne - lekcje wychowawcze - zajęcia w terenie - eksperymenty - spotkanie z leśnikiem 	<p>Dyrekcja, n-le, wych.</p>	<p>Cały rok, zgodnie z planami pracy wychowawcy oraz planami wynikowymi z poszczególnych przedmiotów, planami kół przedmiotowych i organizacji szkolnych</p>	<p>Uczniowie</p>
	<p>- Nauczyciele odpowiedzialni są za przeprowadzenie badania ankietowego badającego poziom aktualnej wiedzy i świadomości ekologicznej jak i prezentowanych postaw proekologicznych. Badanie ankietowane przeprowadzone przez wykwalifikowanego w temacie psychologa, inną wykwalifikowaną w temacie osobę lub za pośrednictwem badania Europejskiego Centrum Rozwoju Kadr pt. „Ekologia” (badanie skierowane do całej społeczności szkolnej).</p> <p>- Nauczyciele wyjaśniają</p>	<p>Wicedyrektor, pedagog, wych.</p>		

zjawiska przyrodnicze na przykładzie rzeczywistych procesów i obiektów, na zajęciach w terenie.

- Przedmiot geografia:
wpływ działalności człowieka na atmosferę na przykładzie smogu, inwestycji hydrologicznych na środowisko geograficzne, rolnictwa, górnictwa i turystyki na środowisko geograficzne, transportu na warunki życia i degradację środowiska przyrodniczego, konflikt interesów człowiek-środowisko, procesy rewitalizacji i działania proekologiczne.
- Przedmiot biologia:
uczeń przedstawia porosty jako organizmy wskaźnikowe, ocenia stopień zanieczyszczenia powietrza tlenkami siarki, wykorzystując skalę porostową; przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- Przedmiot chemia:
wskazuje przyczyny i skutki spadku stężenia ozonu w stratosferze ziemskiej; proponuje sposoby zapobiegania powiększaniu się „dziury ozonowej”; wymienia czynniki środowiska, które powodują korozję; opisuje obieg tlenu i węgla w przyrodzie; projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające, że powietrze jest mieszaniną; opisuje skład i właściwości powietrza; wymienia źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; wymienia sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.

- Uczniowie zaznajomieni zostają z terminem OZE, potrafią określić jaki typ energii to jest (wiatr, promieniowanie słoneczne, opady, fale morskie i geotermia),

n-l geog.

n-l biol.

n-l chemii

zakupowe oraz nieustanne gonienie na nowinkami ze świata mody, kosmetyki, elektroniki, itp.

Podczas godziny wychowawczej uczniowie poruszą temat:

- oszczędzanie oraz bycie „ekoodpowiedzialnym”.

Produkty ECO, BIO i fake ECO/BIO. W jaki sposób rozpoznać firmy rzeczywiście przyjazne dla środowiska i nie dać się wprowadzić im w błąd.

- Eco-żywność, czym jest, jak rozpoznać oraz gdzie kupić.

zdrowa żywność i superfood, czyli zajęcia poświęcone żywności bogatej w składniki odżywcze. Uczniowie tworzą własne menu i przygotowują proste potrawy na zaplanowane wcześniej 'piknik na pożegnanie lata'.

- „ Pomagamy – ratujemy pszczoły” – adopcja pszczoły, spotkanie z pszczelarzem. Uczniowie dowiadują się jakie znaczenie dla ekosystemu mają pszczoły, z czym obecnie się zmagają oraz czym grozi nam ich wymarcie.

- „Jesteś tym co jesz”, projekt wspierający edukację na temat świadomego i odpowiedzialnego kupowania oraz przyrządzania pokarmów.

- „woda mineralna i źródłana vs wody smakowe oraz tzn. soft drinks”, czyli wszystko co trzeba wiedzieć o wodzie. Uczniowie dowiadują się, że kupowane przez nich produkty nie są sobie równie; wiedzą w jaki sposób czytać oraz interpretować etykiety na produktach.

- „eco i bio hieroglify”, czyli w jaki sposób dobrze czytać i poprawnie interpretować znaczki na produktach.

- projekt „świadome zakupy” wprowadza uczniów w świat dorosłego konsumenta, który codziennie staje przed wyborem zakupu produktów spożywczych czy pierwszej potrzeby. Wielość produktów, etykiety reklamowe oraz skomplikowane składki,

często nie ułatwiają podjęcia decyzji, który produkt jest najlepszy i należy go kupić. Nauczyciele pomagają uczniom zrozumieć to zagadnienie.

- Spotkanie z nadleśnictwem - uczniowie rozumieją konieczność dbania o zagrożone gatunki; wiedzą skąd bierze się konieczność dokarmiania zwierząt w okresie zimowym oraz potrafią odpowiednio dobrać karmę do zwierzęcia
- Uczniowie organizują kampanie pt. zero waste podczas, której uświadamiają zebranym znaczenie ekologii podczas prezentowania znanych marek, które podążają już z tym trendem, np.:
 - ekologiczne buty Reebok (jeden z najnowszych modeli butów Reebok wykonany jest z materiałów przyjaznych środowisku: kukurydzy, materiału pochodzącego z produkcji oleju rycynowego i bawełny);
 - firma Myra wynalazła opakowanie dezodorantu wielokrotnego użytku;
 - pływający Pac-Man na Pacyfiku, którego zadaniem jest czyszczenie mórz;
 - jadalne opakowanie,
- „Owoce i warzywa oraz przetwory mleczne” Projekt ma za zadanie zwiększenie świadomości na temat zdrowych produktów żywieniowych oraz wyrobienie nawyku sięgania po takie produkty.
- Zbieranie nakrętek oraz zużytych baterii
- Współpraca z fundacją Nasza Ziemia udział w akcji „ Sprzątanie Świata”- akcja terenowa, sprzątanie Brzeźna i okolic, zajęcia warsztatowe
- Udział w ogólnopolskim programie proekologicznym – [Kubusiowi Przyjaciele Natury](#) – wykonywanie zadań i ćwiczeń zgodnie z harmonogramem programu
- Być jak Ignacy Łukasiewicz- program organizowany przez fundację PGNiG połączony z innowacją „Mali Einstein w klasie 3a

-Udział w edukacyjnym programie ekologicznym „ Działaj z imPETem”- zabawy z Miecią, imPETem – przewodnikiem kampanii po świecie recyklingu, quizy, kolorowanki, karty pracy, filmiki, gry edukacyjne dotyczące segregacji i recyklingu butelek PET

- Udział w akcji „ Dokarmianie ptaków w czasie zimy”- gromadzenie karmy, systematyczne dokarmianie ptaków na terenie przyszkolnym, organizacja konkursu na karmnik, budkę lęgową, hotelik dla owadów
- Zawody - Ekozawody – zwody przyszłości zapoznanie uczniów z ekozawodami np. motorniczy, weterynarz, leśnik, wolontariusz. Konkurs dla klas 4-8 od października do maja
- Dzień Pustej Klasy – porzucenie nauki w klasie na rzecz nauki w przyrodzie
- Dbamy o naszą Planetę – pogadanki, rozmowy kierowane na temat segregowania odpadów oraz recyklingu, redagowanie przykazań związanych z dbaniem o przyrodę, wykorzystywanie różnorodnych odpadów i surowców wtórnych do tworzenia nowych prac plastycznych
- Mniej plastiku – pijemy wodę tylko filtrowaną, nie używamy opakowań plastikowych

współpraca z Dafi – zajęcia dotyczące segregacji śmieci i ograniczenia plastiku

- Zapoznanie z florą i fauną najbliższej okolicy – rajdy piesze i rowerowe
- Propagowanie zachowań proekologicznych – kiermasz wymień się Zabawką - kontynuacja

<p>4. Zwiększanie wiedzy nauczycieli w temacie ekologii oraz działań proekologicznych</p> <p>5. Nawiązanie współpracy z fundacjami, organizacjami ekologicznymi.</p> <p>6. Wyposażenie pedagogów w narzędzia potrzebne do efektywniejszego prowadzenia zajęć edukacyjnych.</p>	<p>- szkolenia dla nauczycieli</p> <p>- współpraca z organizacjami zewnętrznymi</p>	<p>Dyrekcja</p> <p>pedagog</p>		<p>Nauczyciele</p> <p>, Wychowawcy</p>
	<p>Nawiązanie współpracy z fundacjami, organizacjami ekologicznymi</p> <p>Przeprowadzenie szkoleń doszkalających w temacie ekologii oraz zachowań skierowanych na ochronę środowiska naturalnego.</p> <p>Przystępowanie do programów ekologicznych</p>			